

ВОЈНА ГИМНАЗИЈА

Уочи обележавања 55 година Војне гимназије

ТЕМЕЉ ВОЈНОГ ШКОЛСТВА

Селекција кандидата за ученике Војне гимназије, како медицинска, физичка и психолошка, тако и стеченог знања, традиционално је строга и детаљна и представља не само несумњив избор најбољих ученика основних школа већ и потенцијалних кандидата за наредни корак у стварању официра Војске Србије

Пише Душан ГЛИШИЋ
Фото: Горан Станковић

С а свега петнаестак година, неки ни толико, мали матуранти, ученици завршног разреда основних школа, размишљајући о будућности и својој могућој професији, о томе шта и како даље, своје радознале погледе неретко упућују ка Војној гимназији. Посебно то чине они дечаки и девојчице којима није стран одговоран, частан, занимљив и, свакако, тежак војни позив, који у својој ужој и широј породици већ имају некога ко с поносом носи плаву или сивомаслинару униформу Војске Србије. То су готово увек деца са развијеним радним навикама, навикла на непрекидно дружење не само с бројним удбеницима већ и с другачијом, белетристичком литературом, заинтересована за различите хобије и вештине, препуна занимања за свет одраслих у који тек ступају, отвореног духа, страствени и поносни. То су патриотски васпитана деца, спремна на одрицања и напоре који их очекују на почетку пута ка подофицирским или официрским чиновима, уверена да се све препреке лакше савладају уз помоћ искусних наставника у Војној гимназији и старијих другова, који су у ту школу, предворје Војне академије, дошли неку годину раније.

Реалнију слику о Војној гимназији, као првој карици у ланцу војног образовања у Војсци Србије, основци заинтересовани за наставак школовања баш у тој „полазној тачки за stroj кадета Војне

академије” стећи ће по доласку у њено здање у Петра Чајковског 2, где ће током отворених врата да добију шире информације о могућностима које им пружа школа у којој ће од дечака и девојчица израсти у младиће и девојке спремне да на прави начин одговоре свим изазовима изабраног позива. Сазнаће да наставни план и програм те школе подразумева редовну наставу по програму гимназија општег смера, уз неизбежне општевојне предмете, одређене посебне облике наставе, факултативну наставу и ваннаставне активности којих је, у једној од две средњошколске установе Министарства одбране, свакако пуно. За сваког понешто.

ОПШТИ И ВАЗДУХОПЛОВНИ СМЕР

Поред општег, од пре неколико година у Војној гимназији школују се и ученици ваздухопловног смера, који похађају додатну наставу из стручних предмета, неопходних у њиховом будућем школовању на Војној академији и каснијем раду на специфичним официрским дужностима. За почетак биће им довољно да сазнају шта их очекује на пријемном испиту и какви су услови за учење и живот у школи и интернату. А о томе нам је нешто више рекао начелник Војне гимназије потпуковник Благоје Ђачић, који је истакао да је та школа током више од пола века свог постојања и рада изнедрила генерације изузетних ученика, доказаних родољуба, врхунских официра, али и стручњака других профила, доказаних у друштву, не само у војсци већ и у

медицини, праву, образовању, техничким и друштвеним наукама...

– Током деценија наши некадашњи ученици дали су значајан допринос не само у Министарству одбране и Војсци Србије већ и у широј друштвеној, академској и научној заједници наше земље. Војна гимназија данас је савремена средњошколска установа војног образовања, с многим специфичностима. Овде се школују ученици који своје образовање настављају на Војној академији, Медицинском факултету ВМА или на неком другом факултету у цивилству. Кад желим неком да одговорим на питање зашто да упише баш Војну гимназију и шта му, или шта јој, она нуди, најчешће кажем да ова школа обезбеђује најбоље услове за образовање и васпитање, за живот и рад, ученицима који су опредељени за војни позив и који, свакако, са знањима и способностима овде стеченим, поседују све предуслове, од стручних до моралних, за наставак школовања на Војној академији и успешно обављање почетних дужности у јединицама у којима буду распоређени. Ваздухопловни смер обогаћен је стручним предметима и прилагођеним посетама, захваљујући којима ученици стичу знања из основа ваздухопловства и додатно се мотивишу за наставак школовања на студијском програму Војно ваздухопловство на Војној академији. Такође, Војну гимназију карактерише и обиље ваннаставних садржаја који се реализују на многобројним секцијама и курсевима као што су извиђачка, драмско-рецитаторска,

Потпуковник
Благоје Ђачић

хорска, музичка, сликарска, иконописачка и друге, међу којима не треба заборавити ни секцију беседништва, чији су чланови на разним такмичењима увек били међу првима – напомиње потпуковник Ђачић.

Војну гимназију обележава и њен интернат, смештен у Хумској 22, одмах поред стадиона ФК Партизан.

– Интернат поседује све што је потребно за живот и рад ученика, од реновираних, углавном четворокреветних соба с купатилима, дневним боравком, библиотеке с читаоницом, клуб са диско салом, ученички ресторан и амбуланту. На почетку школовања ученици носе цивилну одећу,

док теренско-маскирну добијају на трећој години и користе је за време обављања унутрашње службе, током реализације војних предмета и на посебним облицима наставе, који су, иначе, међу најомиљенијим садржајима. Поред обуке у скијању и пливању и војне обуке, ту су наставне посете јединицама Војске Србије и бројним установама културе, а ученици ваздухопловног смера реализују и додатне посебне облике наставе, међу којима су падобранска обука, мотивационо летење на једрилицама и обука у преживљавању и специфичној исхрани у природи. То су специфичности које школовање у Војној гимназији чине карактеристичним и посебним у односу на школовање у свим другим гимназијама у образовном систему Србије. Ове године смо, после вишегодишње паузе, поново реализовали и матурско путовање. Треба рећи и да је то путовање награда за ученике завршног разреда, који су постигли изузетне резултате у школовању. Толико су били изнад дугогодишњег просека школе да је Министарство одбране одлучило да, први пут у историји гимназије, финансира матурску екскурзију, коју су раније, плаћали ученици, односно њихови родитељи – рекао је потпуковник Ђачић.

ТРАДИЦИЈА

Војна гимназија основана је 1970. године, са задатком да припрема и мотивише ученике за наставак школовања за војни позив на Војној академији. Своје претече, по циљевима и начину организовања, има у београдској Мушкој гимназији краља Александра Првог Карађорђевића, формираној 1933. године и мостарској Ваздухопловној гимназији „Маршал Тито“.

Гимназија је од 1945. године поново смештена у архитектонском благу Србије, предивној згради на Топчидеру, саграђеној у склопу Логора пешадијске подофицирске школе на иницијативу краља Александра 1932, и током деценија мења назив од 11. мешовите, преко Прве мешовите, до 10. београдске гимназије, која 1967, потпуно реновирана, стиче најбоље услове за квалитетан рад. Само три године касније, међутим, та школа не уписује ученике, припремајући се за пријем првих генерација новоосноване Војне гимназије.

ЗНАЧАЈНА УЛОГА НАСТАВНИКА

Оно што образовање у Војној гимназији, такође, чини специфичним свакако су и њени наставници, који поред образовне, заједно са командирима ученичких класа, остварују и васпитну улогу. А она се, према речима професорке српског језика и књижевности Сање Новић, огледа у организованом, систематичном и темељитом раду са ученицима који су, селекцијом, изабрани као најбољи међу најбољим ученицима основних школа и као такви заслужују истинску посвећеност.

– Кад је реч о предмету који ја предајем, велики акценат стављамо на то да наши ученици буду и функционално писмени, да буду свестрани у својим интересовањима, да познају нашу и свет-

ску књижевност, посебно класична дела, да воле да читају и сазнавају. Једна од предности наше школе и рада у њој, кад је реч о настави српског језика и књижевности, свакако је срећна околност да нам ученици долазе из свих крајева Србије, тако да се срећемо с богатством различитих дијалеката, наречја, говора, што нам омогућава готово практичан рад у сагледавању разлика у српском језику. Поред тога што ученици са собом доносе различите менталитете, карактере и навике, они су носиоци и различитих акцената, па и „скраћене граматике”. Током наставе, упоређујући различите специфичности и карактеристике локалног говора, успевамо да им приближимо књижевни језик, да им објаснимо све његове особине, норме, правила, предности и значај, тако да га на крају школовања прихвате и они с југа Србије, као и они са њеног севера или истока. Значајно време у раду с ученицима посвећујемо и додатним активностима „у служби” предмета који предајемо, па на секцијама попут драмско-рецитаторске, литерарне, лингвистичке, па и секције беседништва, неке наставне садржаје

Професорка српског језика и књижевности
Сања Новић

Професор латинског језика
Петар Радић

обрађујемо и детаљније, тако да ученици добијају исцрпнија и шира знања од оних која захтева сам програм наставе. То им помаже да на различитим такмичењима из српског језика и књижевности традиционално постижу веома добре резултате, што нама, њиховим наставницима, недвосмислено показује да су заинтересовани за тај предмет, да га воле и схватају његов значај – рекла је професорка Новић.

Дугогодишњи професор латинског језика у Војној гимназији Петар Радић истиче да су без тог темељног предмета још од античког доба, савремена култура, уметност, наука и образовање готово незамисливи.

– То је мој одговор на, не тако ретко, питање шта ће тај, у основи мртв језик војним лицима. Ако официри треба да буду међу најобразованијим, најистакнутијим у сваком друштву, а у Србији су они то увек и били, што с обзиром на њихову професију није ни чудно, онда им је латински језик, језик на коме је изграђена и европска цивилизација, готово неопходан. Они ће, сутра, на својим радним местима у војсци или у другим друштвеним установама, доносити важне одлуке, поред

осталог и о животу и смрти, па треба да познају темеље филозофије, логике, социологије... А у основама тих наука, па и у темељима европске цивилизације, свакако је и латински језик, познавајући га лакше разумевамо савремена кретања у друштву, односе међу људима, па и геостратешка кретања. На страну то што су многа бесмртна филозофска, уметничка, па и медицинска дела написана баш на латинском језику који се у нашој школи, као и у свакој гимназији друштвеног смера, изучава две године – рекао је професор Радић.

ОСТВАРУЈЕМО СВОЈЕ ЖЕЉЕ

Ђорђе Ристић је ученик 50. класе Војне гимназије, ваздухопловни смер, који од малена сања о авионима и летењу. О наставном плану и програму школе у којој похађа трећи разред, каже да није преобиман, мада има много посебних и додатних облика наставе коју друге гимназије немају, али и да је више него занимљив.

– Уз добру организацију и упоран рад све захтеве наставника испуњавамо с великом ефикасношћу. На нашем смеру је мало више посебних облика наставе, попут падобранске обуке и мотивационог летења на једрилицама, што уз обуку у пливању и скијању и реализацију војних предмета на трећој години чини наше школовање веома занимљивим, свакако напорним, али не и исцрпљујућим. Кад се нешто воли, успех је загарантован. А ми заиста волимо то што учимо. Томе доприносе и наши наставници, који су нам у потпуности посвећени и под чијим утицајем наше почетне жеље у овој школи бујају. Услови за учење и боравак у интернату су више него добри, а посебно за бављење спортом, односно физичком обуком. Много је секција које задовољавају свачији интерес, има за сваког понешто, али је највише нас који се бавимо спортом. То је и природно јер војно лице треба да буде и физички и психички спремно за обављање својих задатака, па се физичкој обуци поклања заслужена пажња. Наставници, поред својих основних обавеза у реализацији наставног плана и програма, веома су расположени за организовање допунских и додатних часова, за помоћ свим ученицима којима је потребан неки савет или помоћ, тако да се осећамо као да смо у другој кући. Понекад нам недостају родитељи и породица, нарочито после повратка с празника или вишедневног распуста, али је, већ за неки дан, заиста све на свом месту, посвећени смо учењу и постизању жељених резултата. А услови за то су заиста импресивни. Од оних за рад, учење и исхрану, до смештајних и

Ђорђе Ристић

Вукашин Ковач

других. Имамо могућности за бављење културним активностима, организоване одласке у позоришта и биоскопе, за посете културним установама, попут музеја, концерата, изложби. Иако смо свакодневно у војном окружењу, како у Војној гимназији, тако и у интернату, нисмо одсечени од света, од наших вршњака у друштву. Живимо живот попут свих других младих људи – каже Ђорђе Ристић.

Вукашин Ковач је такође ученик 50. класе Војне гимназије, али општи смер, тако да за разлику од свог другара Ристића има нешто мање посебних облика наставе, иако и на његовом смеру има војних предмета.

– Таква је школа. Ми смо је и уписали због тога да сутра будемо официри Војске Србије, па су нам војни предмети међу најинтересантнијим. Обука је постепена, настава занимљива, како теоријска, тако и практична, услови за учење изузетно добри. Наше учионице и кабинети су свакако међу боље опремљеним у Србији, спортски терени немају премца у београдским гимназијама. Иако је ово гимназија општег смера, нешто већа пажња посвећује се природним предметима, попут физике,

математике, хемије, што има своје оправдање у нашем избору професије. Војна академија има заиста принципјелан пријемни испит, математика је један од предмета који се оцењује и стога је у гимназији изучавамо нешто комплексније него у другим гимназијама општег смера, а исто је и са физиком. Уосталом, кад смо уписивали ову школу знали смо шта желимо и у шта се упуштамо. Знали смо да ћемо живети заједно, у колективу, да ћемо имати предмете које цивилне гимназије немају, да ћемо да савлађујемо различите војне вештине и да ћемо имати напорнију физичку обуку и провере које у другим школама немају. Мени спорт не пада тешко, од малих ногу сам усмерен ка неким спортским дисциплинама, а овде сам се посветио и рецитаторској секцији. Многи моји другови и другарице, чланови различитих секција на такмичењима постижу запажене резултате, што нас чини срећнима. Заједничко учење и посвећеност наших професора, њихово инсистирање на непрекидном учењу и раду, па и учешћу у неколико секција и додатних облика наставе, омогућавају нам да постижемо натпросечне резултате. То што смо од јутра до увече заједно, што истовремено устајемо и лежемо, што заједно обедујемо, наше школовање чини занимљивијим, свестранијим, комплекснијим, јер не учимо само од наставника и командира већ и једни од других. То је

највеће богатство колектива, то поверење које имамо једни у друге, а сви заједно у своје наставнике и командире класе – рекао је Вукашин Ковач.

ПОВОЉНИ УСЛОВИ ЗА БАВЉЕЊЕ СПОРТОМ

Прича о Војној гимназији не би била потпуна без осврта на услове за бављење спортом у тој школи. Велика пажња посвећује се, с правом, физичкој обуци, а услови за реализацију наставе из тог предмета су знатно бољи него у другим београдским школама. Поред терена за бављење

МАТУРСКА ЕКСКУРЗИЈА У ГРЧКУ И СЕВЕРНУ МАКЕДОНИЈУ

Током седмодневне матурске екскурзије, реализоване у Грчкој, ученици четвртог разреда и 49. класе Војне гимназије обишли су Солун, Крф и древну Атину. На повратку у Србију посетили су Охрид и неке знаменитости Северне Македоније. Српско војничко гробље било је главна станица ученика Војне гимназије. Подигнуто на месту где се током Првог светског рата налазила Централна пољска болница српске војске у чијој близини су сахрањивани преминули војници. Изграђено као јединствена меморијална целина, састоји се од Маузолеја (који чине капела и крипта) и гробница на отвореном простору. Са више од 7.300 сахрањених војника, Српско војничко гробље је друго по величини (после Француског) на Зејтинлику. Знања стечена у Војној гимназији током четворогодишњег школовања матуранти су, током екскурзије, додатно обогатили новим сазнањима. Имали су прилику да посете, обиђу и упознају се са многим историјским и културним знаменитостима и наслеђем Србије, Грчке и Северне Македоније и пре свега, нашем војничком традицијом.

колективним спортовима, попут одбојке, фудбала и кошарке, у салама Спортског центра Војне гимназије ученици имају све потребне услове за савладавање борилачких вештина, па и ваздушну стрељану.

– Наши ученици су традиционално међу најбољима у многим спортским дисциплинама на нивоу општине и града, а у појединим, попут оријентиринга, атлетике, пливања, каратеа и џудоа, и у држави. Ако узмемо у обзир колико пажње посвећујемо спорту и физичкој обуци, ти резултати не смеју да нас изненађују. Они су резултат посвећености наших наставника, професионалних војних лица и цивилних лица који, поред образовно-наставне, реализују и васпитну улогу, којој у Војној гимназији заиста посвећујемо заслужену пажњу. Нема питања на који ученици неће добити одговор, било да се ради о наставним садржајима или о неким проблемима приватне природе. Задатак свих нас је да од деце коју смо примили на школовање за четири године створимо озбиљне, морално чврсте и свестрано образоване младиће и девојке, опредељене за војни позив и одлучне да истрају у свом даљем образовању. Зато се, готово по правилу, догађа да су ученици Војне гимназије међу најбољим кадетима Војне академије или студентима Медицинског факултета ВМА – с поносом је истакао начелник Војне гимназије потпуковник Благоје Ђачић. ■